

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. директора

Державної наукової установи

«Інститут екологічного відновлення
та розвитку України»

Олександр БОНДАР

«04» серпня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про захист дисертацій

Затверджено на засіданні Вченої ради
Державної наукової установи
«Інститут екологічного відновлення
та розвитку України»
Протокол № 4-25 від 04.08.25р.

Київ 2025р.

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок організації підготовки, попереднього розгляду, експертизи, апробації та захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Державній науковій установі «Інститут екологічного відновлення та розвитку України» (далі – Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до наступних нормативно-правових актів України:

Закон України «Про освіту», зокрема:

- ст. 41 – академічна доброчесність;
- ст. 54 – права та обов’язки здобувачів освіти;
- ст. 55 – академічна відповідальність.

Закон України «Про вищу освіту», зокрема:

- ст. 5 – рівні вищої освіти;
- ст. 6 – освітні ступені;
- ст. 7 – докторантура;
- ст. 48 – вимоги до дисертації;
- ст. 69 – атестація кадрів вищої кваліфікації.

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», зокрема:

- ст. 18 – підготовка кадрів вищої кваліфікації;
- ст. 31 – наукова доброчесність.

Постанова КМУ від 23.03.2016 № 261
«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук» (далі – Порядок № 261), особливо:

- п. 17–23 – вимоги до виконання дисертації;
- п. 24–31 – вимоги до публікацій;
- п. 38–47 – організація попередньої експертизи;
- п. 48–65 – порядок захисту.

Постанова КМУ від 19.07.2022 № 823
«Про затвердження Порядку проведення експертизи дисертацій та роботи разових спеціалізованих вчених рад» (актуальні норми).

Наказ МОН України від 12.01.2017 № 40
«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії» (пункти: 1–6, 10–28, 31–40, 45–55).

Наказ МОН України від 15.01.2018 № 32
«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора наук» (пункти: 3–14, 20–47).

Наказ МОН України від 14.07.2021 № 951
«Про вимоги до оформлення дисертацій».

1.3. Положення застосовується до:

- аспірантів Інституту;
- докторантів;
- здобувачів поза аспірантурою;
- наукових керівників і консультантів;
- осіб, залучених до рецензування, опонування, попереднього розгляду, роботи разових спеціалізованих вчених рад.

1.4. Дія Положення ґрунтується на принципах законності, академічної доброчесності (ст. 42 Закону «Про освіту»), прозорості, відкритості, наукової обґрунтованості та відповідності міжнародним стандартам.

2. Організація підготовки дисертацій

2.1. Підготовка здобувачів здійснюється згідно з Порядком № 261 (п. 9–16).

2.2. Науковий керівник/консультант призначаються відповідно до п. 12 Порядку № 261 наказом керівника Інституту.

2.3. Дисертаційне дослідження повинно відповідати:

- вимогам до рівня дослідження (ст. 48 Закону «Про вищу освіту»);
- вимогам до новизни та самостійності (наказ МОН № 951, п. 6–10);
- спеціальності відповідно до постанови КМУ від 29.04.2015 № 266 (Перелік спеціальностей).

2.4. Мінімальні вимоги до публікацій визначаються п. 27–31 Порядку № 261:

- для PhD – не менше **трьох** статей у фахових виданнях України або індексованих міжнародних журналах;
- для доктора наук – не менше **20** публікацій, у т.ч. не менше **6** у виданнях міжнародного рівня (Scopus/WoS).

2.5. Тематика дисертацій повинна відповідати паспортам спеціальностей МОН.

3. Попередній розгляд дисертації

3.1. Проводиться відповідно до п. 38–46 Порядку № 261.

3.2. Здобувач подає до Інституту:

- дисертацію (наказ № 951, п. 2–4);
- копії публікацій;
- відомості про апробацію (п. 28 Порядку № 261);
- відгук наукового керівника (п. 19 Порядку № 261);
- довідку про дотримання академічної доброчесності (ст. 42 Закону «Про освіту»).

3.3. Комісія Інституту здійснює:

- перевірку на плагіат (ст. 43 Закону «Про освіту»);

- аналіз структури, новизни та актуальності дисертації;
- відповідність спеціальності;
- відповідність кількості та рівня публікацій (п. 27–31 Порядку № 261).

3.4. Комісія ухвалює рішення:

- рекомендувати дисертацію до захисту;
- направити на доопрацювання;
- відхилити через невідповідність вимогам законодавства.

4. Висунення дисертації до захисту

4.1. Висунення здійснюється відповідно до п. 47–55 Порядку № 261.

4.2. Вчена рада Інституту:

- затверджує рішення про подання дисертації до спеціалізованої ради;
- подає пропозиції щодо офіційних опонентів (п. 52 Порядку № 261);
- рекомендує кандидатури до разової спецради (Постанова КМУ № 823).

4.3. Документи для створення разової спеціалізованої ради готуються згідно з Постановою № 823, п. 9–14.

5. Захист дисертації

5.1. Захист проводиться у разовій або постійній спеціалізованій раді відповідно до:

- Постанови КМУ № 823;
- наказу МОН № 40 (п. 18–40) – для PhD;
- наказу МОН № 32 (п. 20–47) – для докторів наук.

5.2. На засіданні обов'язкові:

- виступ здобувача (п. 26 Наказу № 40);
- оголошення відгуків опонентів (п. 23 Наказу № 40);
- наукова дискусія;
- таємне голосування (п. 34 Наказу № 40).

5.3. Засідання проводиться відкрито, із забезпеченням відеофіксації та оприлюдненням матеріалів онлайн відповідно до п. 36 Постанови № 823.

6. Академічна доброчесність

6.1. Вимоги встановлено ст. 42–43 Закону України «Про освіту».

6.2. Виявлені порушення (плагіат, фабрикація, маніпуляції результатами) є підставою для:

- відмови у попередньому розгляді;
- відмови у захисті;
- скасування результатів голосування.

6.3. Перевірка здійснюється електронними системами відповідно до п. 44 Порядку № 261.

7. Післязахисні процедури

7.1. Матеріали захисту передаються до МОН у строки та за формою, визначеною наказом № 40 (п. 37–40) та Постановою № 823 (п. 27–33).

7.2. МОН ухвалює рішення про присудження ступеня відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту».

7.3. Інститут забезпечує архівне зберігання матеріалів (п. 65 Порядку № 261).

8. Права та обов'язки здобувачів

Права (ст. 54 Закону «Про освіту»):

- отримувати консультації;
- користуватися інфраструктурою Інституту;
- оскаржувати рішення відповідно до ст. 55 Закону «Про освіту».

Обов'язки (ст. 54 Закону):

- дотримуватись академічної доброчесності;
- виконувати індивідуальний план;
- подавати достовірні результати досліджень.

9. Відповідальність

9.1. Особи, які порушують вимоги цього Положення, несуть відповідальність відповідно до:

- ст. 65 Закону «Про освіту»;
- ст. 69 Закону «Про вищу освіту»;
- наказів МОН.

10. Заключні положення

10.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження вченою радою та введення в дію рішенням керівника Інституту.

10.2. Зміни до Положення вносяться у порядку, визначеному внутрішніми актами Інституту та чинним законодавством.